

УДК 35: 639.1(477) «18/19»

Проців Олег Романович,

кандидат наук з державного управління, головний спеціаліст, Івано-Франківське обласне управління лісового та мисливського господарства, м. Івано-Франківськ, 76018, вул. Михайла Грушевського, 31, тел.: (050) 433 63 22, (098) 224 58 23, e-mail: oleg1965@meta.ua

ORCID: 0000-0001-6692-7835

Проців Олег Романович,

кандидат наук по государственному управлению, главный специалист, Ивано-Франковское областное управление лесного и охотничьего хозяйства, г. Ивано-Франковск, 76018, ул. Михаила Грушевского, 31, тел.: (050) 433 63 22, (098) 224 58 23, e-mail: oleg1965@meta.ua

ORCID: 0000-0001-6692-7835

Protsiv Oleg Romanovych,

PhD of Public Administration, Chief Specialist, Ivano-Frankivsk Regional Department of Forestry and Hunting, Ivano-Frankivsk, 76018, Str. Mykhailo Hrushevski, 31, tel.: (050) 433 63 22, (098) 224 58 23, e-mail: oleg1965@meta.ua

ORCID: 0000-0001-6692-7835

ВІЙСЬКОВА СКЛАДОВА В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ МИСЛИВСЬКИМ ГОСПОДАРСТВОМ ГАЛИЧИНИ ПОЧАТКУ ХХ ст.

Анотація. У статті проаналізовано вплив військової галузі на мисливське господарство Галичини початку ХХ ст. Зокрема висвітлено особливості організації офіцерських мисливських товариств, їхню співпрацю з цивільними мисливськими товариствами, лобювання інтересів військових-мисливців. Описано особливості організації полювань в офіцерських мисливських товариствах, та як на це впливають професійні чинники, закріплені в нормативно-правових документах. Проілюстровано співпрацю в організації спільних тренувань, змагань та конкурсів із влучної стрільби. Описано способи волонтерської допомоги мисливців армії перед початком Другої Світової війни. Аналізується вплив офіцерських мисливських організацій на гуманітарну складову при організації мисливського господарства Галичини.

Ключові слова: військовий, офіцер, мисливство, полювання, товариства мисливців, Галичина.

ВОЕННАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ В ПУБЛИЧНОМ УПРАВЛЕНИИ ОХОТНИЧЬИМ ХОЗЯЙСТВОМ ГАЛИЧИНЫ НАЧАЛА XX в.

Аннотация. В статье проанализировано влияние военной отрасли на охотничье хозяйство Галичины начала XX в. В частности освещены особенности организации офицерских охотничьих обществ, их сотрудничество с гражданскими охотничьими обществами, лоббирование интересов военных-охотников, а также особенности организации охоты в офицерских охотничьих обществах и какое влияние на это оказывают профессиональные факторы, закрепленные в нормативно-правовых документах. Проиллюстрировано сотрудничество в организации совместных тренировок, соревнований и конкурсов по меткой стрельбе. Описаны способы волонтерской помощи охотников армии перед началом Второй мировой войны. Анализируется влияние офицерских охотничьих организаций на гуманитарную составляющую при организации охотничьего хозяйства Галичины.

Ключевые слова: военный, офицер, охота, охотничество, общества охотников, Галичина.

THE MILITARY COMPONENT IN PUBLIC ADMINISTRATION OF HUNTING ECONOMY IN GALICIA IN THE EARLY TWENTIETH CENTURY

Abstract. In the article it is analyzed the influence of the military in the field of hunting farms in Galicia in early twentieth century. In particular, it is analyzed the peculiarities of the organization of officers hunting societies, their cooperation with civil hunting societies, lobbying the interests of war-hunters. It was described the features of organization the hunting of the officers hunting societies. It was revealed that their organization was influenced by professional factors which were set in legal documents. It was illustrated cooperation in organizing joint training events and competitions of marksmanship. It was described methods of volunteer hunters help to army before the Second World War. It was illustrated the impact of officer hunting organizations on the humanitarian component in organization of hunting of Galicia.

Keywords: military officer, hunt, hunting, hunters, hunting societies, Galicia.

Постановка проблеми. На мисливство впливають різні галузі суспільного виробництва, звичаєві правила, регіональна культура тощо. Особливе значення мають суміжні галузі. Співпраця та кооперація під-

вищують їх ефективність. Вивчення позитивного історичного досвіду співпраці мисливської та військової галузі дає можливість використовувати його в умовах сучасної України.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій. Ця проблематика знайшла своє відображення в періодичній пресі Австро-Угорської імперії, а саме: в журналах “Łowiec” (“Мисливець”), який виходив у Львові як друкований орган Галицького мисливського товариства з 10 січня 1878 р., “Łowiec Polski” (“Мисливець польський”), що виходив у Варшаві як орган Цісарського товариства правильного полювання Польщі з 1899 р.; в газетах “Gazeta lwowska” (“Газета Львівська”), “Opiekun zwierząt” (“Опікун тварин”), спеціалізованих мисливських календарях.

Мета дослідження. Виявити вплив професії військового на організацію публічного управління галуззю мисливського господарства. Дослідити позитивні сторони співпраці у мисливстві та військовій галузі.

Основним завданням дослідження є виявлення законодавчих норм, що регламентували участь військових у проведенні полювань, практики їх правозастосування, особливостей діяльності мисливських офіцерських товариств, співпраці мисливських та офіцерських товариств в організації стрілецьких конкурсів, волонтерського руху мисливців для підтримки армії. **Об’єктом дослідження** є система впливу військової складової на публічне управління галуззю мисливського господарства Галичини досліджуваного періоду.

Вивклад основного матеріалу. 1 січня 1938 р. Польська мисливська спілка виступила з ініціативою збирати використані патрони (гільзи) від гладкоствольної і нарізної зброї для потреб армії. Її заклик “Викори-

стані набої — у фонд народної оборони” знайшов відгук по всій країні. Адже метал, з якого виготовляли зброю, Польща взагалі не виробляла. Для мисливців це не складало труднощів, оскільки до цього часу всі використані гільзи викидали на смітник, або їх збирали хлопці з нагінки, щоб продавати бракон’єрам або торговцям-євреям [1, с. 65–67]. Останні навіть влаштували собі успішний бізнес: купували всі запропоновані гільзи, сортували відповідно до калібру і продавали. Нова гільза коштувала 15 грош, а стріляна — лише 2–3 гроші, проте кожна має 2 грами чистої міді. Якщо рахувати, що в середньому кожен мисливець щороку купує 200 набоїв, а мисливців у Польщі було на той час 50 тисяч, то вони витрачали 10 млн патронів, тобто, 20 тонн міді [2, с. 216–218]. Слід додати, що у довоєнній Польщі був дуже розповсюджений стрілецький спорт, а на стрільбищах використовували дуже багато набоїв, що становило ще додаткових 50 %. Однак східна частина Польщі, тобто, наші землі не надто активно приймали участь у цій акції. Тож керівники полювань отримували від товариства інструкції, як на належному рівні організувати збір гільз після полювання. Для цього призначали відповідального хлопця з нагінки, який після кожної нагінки підходив до всіх мисливців та забирав у них гільзи [3, с. 56]. Польська спілка мисливських товариств організувала випуск спеціальних мішечків з написом “Фонд народної оборони”, які роздала власникам великих мисливських господарств, де після полювання слід було складати гільзи [4, с. 737]. Майор Генрик Піхета з Ко-

ломії зобов'язував мисливців здавати використані гільзи у найближчий військовий гарнізон, про що вони отримували відповідну квитанцію. Такий механізм збору був погоджений відповідним наказом Міністерства оборони Польщі [5, с. 59]. Крім того, заклики до мисливців про допомогу армії лунали зі шпальт мисливської періодики. Зокрема, у газеті “Ловець польський” закликали не лише здавати гільзи на металолом у фонд народної оборони, а й таким чином боротися з браконьєрством [6, с. 69]. Пропонували спеціально пошкодити гільзи для здачі, бо траплялись випадки, коли нечисті на руку військові перепродували їх мисливцям, адже гільзу можна використовувати дватри рази [7, с. 323–324]. Польська спілка мисливських товариств організувала друк листівок, які вкладали у кожен пачку готових патронів, з нагадуванням здавати використані патрони у фонд народної оборони [8, с. 32].

Міністерство зв'язку звільнило від оплати поштові відправлення з використаними гільзами у фонд народної оборони. Фактично з початку 1939 р. мисливці отримали право безкоштовно відправляти свої дари до “Фонду народної оборони”, що знаходився за адресою: Варшава, вул. Маршалковська, 17 [9, с. 317]. Проте у фонд здавали кошти не лише польські мисливці. Відомо, що бельгійець Шольберг, надіслав до фонду раритетну мисливську рушницю, яку в подальшому було продано на спеціалізованому аукціоні [10, с. 419]. Долучалися до підтримки армії й діячі мистецтва. Відомі виконавці, як і сьогоденні українські митці, давали кон-

церти, кошти від яких йшли у фонд оборони [11, с. 2]. А Краківська філія літераторів вирішила, що кожен літератор повинен написати вірш або новелу, гонорари за які направлялись у фонд. Також літераторам було запропоновано безоплатно організувати і взяти участь у літературних читаннях [12, с. 3].

Професіоналізм військових та мисливців виявляється у влучності стрільби. Тому політика публічного управління Другої Речі Посполитої схвалювала залучення мисливців до військової справи. Як свідчать історичні джерела, з цією метою органи державної влади організовували змагання спільно для військових та мисливців. Співпраця мисливців та військових вже мала місце й за правління Австро-Угорської імперії. У 1902 р. Стрілецьке офіцерське товариство запросило членів Галицького мисливського товариства для участі у змаганнях з влучності стрільби, які у 1902 р. відбувались у Львові 28 травня, 12 та 16 червня, 10 та 24 липня та 7 та 16 серпня [13, с. 134]. У 1904 р. офіцери запросили мисливців на змагання, які відбулись у Львові 23 червня, 6 та 7 липня, 4 серпня [14, с. 145]. З метою заохочення до участі в конкурсі з влучності стрільби офіцерське Стрілецьке товариство закупило низку нагород для учасників конкурсу [15, с. 138–139], серед яких були: срібний портсигар, запальничка [16, с. 149–150], золотий годинник “Омега”, який був вручений переможцю змагань — Альберту Мнішеку [17, с. 166–167]. Крім планових змагань, які проводило офіцерське Стрілецьке товариство, воно також організовувало змагання

під час проведення з'їздів Галицького мисливського товариства, зокрема під час ІХ з'їзду у (1905 р.) [18, с. 161–162], Х з'їзд у (1906 р.) [19, с. 169–170], [20, с. 143], [21, с. 165–166]. Більше того, офіцерське Стрілецьке товариство знайшло фінансові можливості і нагороджувало переможця золотим годинником [22, с. 167] і бронзовою статуеткою стрільця [23, с. 134–135].

Окрім Львова, стрілецькі змагання відбувались й в інших містах Галичини. Зокрема, великої популярності цей вид спорту здобув у Стрию, де у серпні 1923 р. відбулися показові стрільби гірської дивізії на полігоні у Завадові. Крім військових участь приймали також мисливці, але лише члени Малопольського мисливського товариства [24, с. 123]. Також у Стрию 5 липня 1924 р. офіцери шостого полку піхоти також вправлялись у стрільбі спільно з членами Малопольського мисливського товариства [25, с. 118]. У Жешові військово-стрілецьке товариство запросило місцевих членів Галицького мисливського товариства на стрілецькі змагання, що відбулись 1 липня 1908 р. [26, с. 155]. Також спільні змагання зі стрільби відбулись у Львові 27–28 вересня 1924 р. [27, с. 172] та 30 липня 1931 р. На військовому стрілецькому полігоні у Львові відбувалися показові офіцерські стрільби, до участі в яких були запрошені члени Малопольського мисливського товариства [28, с. 2]. У травні 1928 р. у Станиславові воєнне командування організувало змагання зі стрільби для мисливців й військових. Звичайні учасники повинні були сплатити 5 злотих, військові — 1 злотий, пере-

можець змагань отримував нагороду Станиславівського воєводи [29, с. 156].

Громадськість Галичини вразила ганебна поведінка офіцерів Краківського гарнізону під час проведення змагань із влучності стрільби. Так, 25 лютого 1892 р. на місцевому стрільбищі офіцери вправлялись не у влучності по мішенях, а по живих тваринах. Для цього вони випустили птахів, котів, собак і навіть свійську свиню. До своєї злочинної діяльності вони залучили навіть місцевих підлітків, які за гроші їм виловлювали бродячих котів або й викрадали свійських у власників [30, с. 47]. Парадоксально, але тренування зі стрільби мало й негативні сторони для мисливства, тому що для полігонів необхідні великі площі. Так, для вправлення зі стрільби у Долинському повіті військові на площі 10 тис. га запланували у 1925 р. організувати воєнний полігон. Ці дії викликали бурхливе обурення мисливської спільноти на шпальтах газети “Ловець”. Адже територія, яку у статті з провокаційною назвою “Найкращі мисливські угіддя Прикарпаття незабаром зникнуть!?” називають мисливським анклавом, мала чудові умови для розведення дичини, тут за одне лише полювання добували по кілька десятків диких кабанів [31, с. 104–105].

Крім вправ на стрільбищі військові не оминали можливості вправлятися у стрілецькій майстерності й на полюванні на дичину. Про це свідчать чисельні офіцерські мисливські товариства, які існували у міжвоєнний період. Історичні джерела свідчать, що мисливці-військові брали актив-

ну участь у громадському житті мисливців. У 1922 р. у Перемишлі організовано “Офіцерський мисливський клуб” [32, с. 124]. Військові клуби намагалися не лише впливати на органи влади для лобювання інтересів мисливства, але й об’єднували воєнних мисливців з метою проведення полювань. Офіцерський мисливський клуб у 1929 р. був прийнятий асоційованим членом Малопольського мисливського товариства, яке поширювало свою діяльність у Галичині [33, с. 78]. Офіцери крім активної участі у громадському житті мисливців, надавали посильну допомогу. Так, 27 лютого 1927 р. у Львові в залі офіцерського казино відбулось мисливське віче Малопольського мисливського товариства, на якому були присутні 150 мисливців. Серед них — багато генералів та полковників [34]. Крім того, офіцерський мисливський клуб у Львові запрошував 10 мисливців з числа воєнних до членства. Відзначалось, що прерогативу вступу мають діючі офіцери, офіцери запасу та воєнні пенсіонери. Членство в організації надавало право полювання на мисливських угіддях, які орендував клуб [35, с. 129].

За підтримки старости Самбірського повіту у 1930 р. у повіті ор-

ганізоване офіцерське мисливське товариство [36, с. 287]. З метою організації полювання для членів товариства йому було надано в користування мисливські угіддя на території села Бісковичі Самбірського повіту [37, с. 90; 38, с. 84]. Відомо, що на території Галичини аналогічні товариства діяли у містах Городок [39, с. 83], Дембиці, членами товариства були виключно офіцери [40, с. 146]. На території Другої Речі Посполитої офіцерські товариства діяли також у Великопольському воєводстві — “Спілка офіцерів резерву західних земель” [41, с. 132], у Гданську, офіцерське товариство нараховували 15 членів [42, с. 90], а також у Варшаві [43, с. 101–105].

З тогочасних повідомлень у пресі видно, що запрошені мисливці становили від 1/6 до половини від усіх, хто брав участь у полюванні. Помічено, що найчастіше гостями ставали офіцери. Адже через специфіку воєнної служби, пов’язаної із частою зміною місця проживання, їм важко було стати членами мисливського товариства та брати участь у його роботі [44, с. 5].

Після Першої світової війни були організовані курси з навчання мисливських та лісових охоронців з чис-

OFICERSKI KLUB MYŚLIWSKI WE LWOWIE

ogłasza 10 wolnych miejsc członkowskich i zaprasza P. T. Myśliwych do wpisania się na członków. — Pierwszeństwo mają oficerowie czynni w rezerwie lub emeryci, względnie osoby cywilne mające tereny łowieckie. Zgłoszenia, oraz informacje, przyjmuje i udziela **tylko pisemnie sekretarz Klubu em. kpt. Nerunowicz, Lwów, Piekarska 17**

ла воєнних інвалідів у Білянх під Краковом. У 1916 р. було випущено перших 26 кандидатів [45, с. 60–61]. Цей факт підтверджує що професія військового є найбільш спорідненою з галуззю мисливства.

Офіцери сприяли культурному розвитку мисливства. Зокрема, у Перемишлі в офіцерському казино під керівництвом капітана Владислава Кобилянського діяла офіцерська мисливська бібліотека, в якій з 4497 книг 88 були присвячені мисливській тематиці. Малопольське мисливське товариство заклиало наслідувати вчинок капітана Кобилянського [46, с. 126].

Специфіка воєнної служби дістала своє відображення й у нормативно-правовому забезпеченні. Так, мисливці-офіцери армії, поліції й прикордонники, які були членами Польської спілки мисливських товариств, не підлягали третейському (товариському) суду товариства. Мисливські проступки та конфлікти за участю офіцерів розглядали військові товариські суди [47, с. 146–147]. За порушення правил полювання офіцери-мисливці несли відповідальність не лише перед кримінальним та цивільним законодавством, але й перед товариським судом честі [48, с. 297].

За два роки до Другої світової війни у Берліні було організовано виставку трофеїв, на яку з дозволу місцевої комендатури і військового керівництва мали право їхати діючі офіцери та офіцери запасу [49, с. 182]. Під час окупації на Волині 1916–1918 рр. дозволялось індивідуальне полювання офіцерам у формі [50, с. 248–249].

Висновки. Органам державної влади необхідно використати позитивний історичний досвід волонтерських рухів Галичини, спрямованих на підвищення національної безпеки та правопорядку держави. Врахування професійної належності осіб при залученні до волонтерської діяльності сприяє вмотивованості залучених та покращує ефективність їхньої роботи. Зокрема, мисливців можна використовувати для підтримки правопорядку в місцях їхнього постійного проживання, враховуючи їхній професійний потенціал — вправне володіння зброєю.

Встановлено, що на території Другої Речі Посполитої існувала велика кількість офіцерсько-воєнних мисливських товариств, діяльність яких відрізнялась від цивільних мисливських товариств і мала специфічний характер, що базувалось на закритості воєнної галузі. Виявлено, що для воєнних мисливців проведення полювання, групування у громадські мисливські організації мали свою специфіку та регламентувались окремими нормативно-правовими актами.

Встановлено, що військова галузь мала значний вплив на організацію мисливства Галичини у гуманітарній сфері, що виявлялось в організації спільних з цивільними мисливцями конкурсів на влучність стрільби, спеціалізованих бібліотек.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Проців О. Р.* Модернізація системи державного управління волонтерським рухом: історичний досвід

- мисливських організацій у Галичині // Модернізація системи державного управління: теорія і практика [Text]: матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю (9 жовт. 2015 р., Львів) / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпінцева. — Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2015. — С. 65–67.
2. *Kalendarz myśliwski na 1939 rok.* — Warszawa: Polski związek Stowarzyszeń łowieckich, 1939. — S. 216–218.
 3. *Złom myśliwski na F.O.N.* // *Łowiec.* — 1939. — № 17–18. — S. 56.
 4. *Ku uwadze pp. właścicieli łowisk i prowadzących polowania* // *Łowiec Polski.* — 1938. — № 36. — S. 737.
 5. *Zbiórka łomu myśliwskiego na f. o. n.* // *Łowiec.* — 1938. — № 8. — S. 59.
 6. *Echa* artykułu “złom myśliwski na f.o.n.” // *Łowiec Polski.* — 1938. — № 4. — S. 69.
 7. *Zabiello* Władysław oddawajmy łuski na fundusz obrony narodowej // *Łowiec Polski.* — 1938. — № 16. — S. 323–324.
 8. *Zbiórka* na f. o. n. // *Łowiec Polski.* — 1939. — № 1. — S. 32.
 9. *Składaimy* dary na F. O. N. // *Łowiec Polski.* — 1939. — № 10. — S. 317.
 10. *Dar przemysłowca* belgijskiego na fundusz obrony narodowej w polsce // *Łowiec Polski.* — 1939. — № 13. — S. 419.
 11. *Artyści* lwowa na FON // *Gazeta lwowska.* — 1939. — № 86. — S. 2.
 12. *Literaci* krakowscy na F. O. N. // *Gazeta lwowska.* — 1939. — № 99. — S. 3.
 13. *Zaproszenie* // *Łowiec.* — 1902. — № 11. — S. 134.
 14. *Zaproszenie* // *Łowiec.* — 1904. — № 12. — S. 145.
 15. *Regulamin* popisowego strzelania uczestników Zjazdu łowieckiego, urządnzonego przez galicyjskie Towarzystwo łowieckie w dniu 30. czerwca 1902 o godzinie 3. po południu na strzelnicy wojskowej // *Łowiec.* — 1902. — № 12. — S. 138–139.
 16. *Na strzelnicy* // *Łowiec.* — 1904. — № 13. — S. 149–150.
 17. *Na strzelnicy* // *Łowiec.* — 1905. — № 14. — S. 166–167.
 18. *IX. Zjazd* łowiecki // *Łowiec.* — 1905. — № 14. — S. 161–162.
 19. *X. Zjazd* łowiecki // *Łowiec.* — 1906. — № 14. — S. 169–170.
 20. *Na strzelnicy* // *Łowiec.* — 1906. — № 11. — S. 143.
 21. *XI. Zjazd* łowiecki // *Łowiec.* — 1906. — № 14. — S. 165–166.
 22. *Na strzelnicy* // *Łowiec.* — 1907. — № 14. — S. 167.
 23. *Na strzelnicy* // *Łowiec.* — 1908. — № 12. — S. 134–135.
 24. *Popisowe* strzelanie w Stryju // *Łowiec.* — 1923. — № 8. — S. 123.
 25. *Drugie* premiowe strielanie w Stryju // *Łowiec.* — 1924. — № 8. — S. 118.
 26. *Program* i regulamin Jubileuszowego Strzelania Premiowego urządnzonego przez towarzystwom myśliwych w Rzeszowie w dniu 1. lipca 1908, punktualnie o god 1-ej po południu, na strzelnicy wojskowej // *Łowiec.* — 1908. — № 13. — S. 155.
 27. *Sprawozdanie* z popisowego strzelania w Jarosławiu // *Łowiec.* — 1924. — № 11. — S. 172.
 28. *Ogłoszenia* // *Łowiec.* — 1921. — № 3. — S. 2.
 29. *Wielkie* zawody strzeleckie w Stanisławowie // *Łowiec.* — 1928. — № 10. — S. 156.
 30. *Spraw* y towarzystwa // *Opiekun zwierząt.* — 1892. — № 3. — S. 47.
 31. *Najpiękniejsze* z podkarpackich łowiectw miałyby zniknąć z powierzchni ziemi!?? // *Łowiec.* — 1925. — № 7. — S. 104–105.
 32. *Korespondencje* // *Łowiec.* — 1924. — № 10. — S. 124.
 33. *Sprawy* towarzystwa sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M.T.I. w dniu 11. lutego 1929 r // *Łowiec.* — 1929. — № 5. — S. 78.

34. *Wiec myśliwych* // Łowiec. — 1927. — № 3. — S. 35.
35. *Ogłoszenia* // Łowiec. — 1931. — № 9. — S. 129.
36. *Z życia myśliwskiego w Samborze* // Łowiec. — 1932. — № 22. — S. 287.
37. *Sambor*, dnia 19 marca 1937. Lisy nn terenie pow. samborskiego w roku 1936 // Łowiec. — 1937. — № 6. — S. 90.
38. *Korespondencje* Sambor, dnia 3 marca 1937. Sprawozdanie z wyniku polowań w powiecie samborskim za rok 1936 // Łowiec. — 1937. — № 5. — S. 84.
39. *Gródek Jagielloński*, w kwietniu 1934 r. Sprawozdanie delegata // Łowiec. — 1934. — № 10. — S. 83.
40. *Sprawozdanie myśliwskie* // Łowiec. — 1938. — № 15–16. — S. 146.
41. *Otwarcie I. Wystawy Sportowej* we Lwowie // Łowiec. — 1927. — № 7. — S. 132.
42. *Z Polskiego Związku Stow. Łowieckich* // Łowiec. — 1935. — № 8. — S. 90.
43. *Sprawozdanie z obrad walnego gromadzenia i XXV zjazdu Małopolskiego towarzystwa łowieckiego* odbytego dnia 16. czerwca 1926 we Lwowie w sali posiedzeń towarzystwa gospodarczego przy ul. Kopernika 20 // Łowiec. — 1926. — № 7. — S. 101–105.
44. *Проціє О. Р.* Як організували полювання для гостей у Галичині кінця XIX–початку XX ст. / О. Р. Проціє / Всеукр. журн. “Лісовий вісник” (травень 2015 р. № 5/44). — С. 5.
45. *Kurs dla straży leśnej i łowieckiej* // Łowiec. — 1917. — № 7–8. — S. 60–61.
46. *Oficerska biblioteka myśliwska* w Przemyślu // Łowiec. — 1928. — № 8. — S. 126.
47. *Z Polskiego Związku Stow. Łowieckich* Protokół z posiedzenia Wydziału Wykonawczego z dnia 9 lipca 1934 r. // Łowiec. — 1934. — № 17–18. — S. 146–147.
48. *Przyczynek do rez. Rozkazu Komendy wojskowej* // Łowiec. — 1928. — № 19. — S. 297.
49. *Wycieczki* na Medzynarodową Wystawę Łowiecką w Berlinie // Łowiec. — 1937. — № 12. — S. 182.
50. *Okupacyjne prawo łowieckie* // Łowiec. — 1933. — № 21. — S. 248–249.

REFERENCES

1. *Protsiv O. R.* (2015), “Modernizatsiia systemy derzhavnoho upravlinnia volonters'kym rukhom: istorychnyj dosvid myslyvs'kykh orhanizatsij u Halychyni”, p. 65–67.
2. *Kalendarz myśliwski* na 1939 rok. (1939), Polski związek Stowarzyszeń łowieckich, Warszawa, S. 216–218.
3. *Złom myśliwski* na F.O.N. (1939), “Łowiec”, vol. 17–18, p. 56.
4. *Ku uwadze* pp. właścicieli łowisk i prowadzących polowania (1938), “Łowiec Polski”, vol. 36, p. 737.
5. *Zbiórka łomu myśliwskiego* na f. o. n. (1938), “Łowiec”, vol. 8, p. 59.
6. *Echa* artykułu “złom myśliwski na f.o.n. (1938), “Łowiec Polski”, vol. 4, p. 69.
7. *Zabiello Władysław* (1938), oddawajmy łuski na fundusz obrony narodowej “Łowiec Polski”, vol. 16, p. 323–324.
8. *Zbiórka* na f. o. n. (1939), “Łowiec Polski”, vol. 1, p. 32.
9. *Składaimy dary* na F. O. N. (1939), “Łowiec Polski”, vol. 10, p. 317.
10. *Dar przemysłowca* belgijskiego na fundusz obrony narodowej w polsce (1939), “Łowiec Polski”, vol. 13, p. 419.
11. *Artyści lwowa* na FON (1939), “Gazeta lwowska.”, vol. 86, p. 2.
12. *Literaci krakowscy* na F. O. N. (1939), “Gazeta lwowska.”, vol. 99, p. 3.
13. *Zaproszenie* (1902), “Łowiec”, vol. 11, p. 134.
14. *Zaproszenie* (1904), “Łowiec”, vol. 12, p. 145.
15. *Regulamin* popisowego strzelania uczestników Zjazdu łowieckiego, urządzonego przez galicyjskie Towarzystwo łowieckie w dniu 30. czerwca 1902 o godzinie 3. po południu na strzelnicy wojskowej. (1902), “Łowiec”, vol. 12, p. 138–139.

16. *Na strzelnicy.* (1904), "Łowiec", vol. 13, p. 149–150.
17. *Na strzelnicy.* (1905), "Łowiec", vol. 14, p. 166–167.
18. *IX. Zjazd łowiecki.* (1905), "Łowiec", vol. 14, p. 161–162.
19. *X. Zjazd łowiecki.* (1906), "Łowiec", vol. 14, p. 169–170.
20. *Na strzelnicy.* (1906), "Łowiec", vol. 11, p. 143.
21. *XI. Zjazd łowiecki.* (1906), "Łowiec", vol. 14, p. 165–166.
22. *Nastrzelnicy.* (1907), "Łowiec", vol. 14, p. 167.
23. *Nastrzelnicy.* (1908), "Łowiec", vol. 12, p. 134–135.
24. *Popisowe strzelanie w Stryju.* (1923), "Łowiec", vol. 8, p. 123.
25. *Drugie premiowe strzelanie w Stryju* (1924), "Łowiec", vol. 8, p. 118.
26. *Program i regulamin Jubileuszowego Strzelania Premiowego urządzonego przez towarzystwo myśliwych w Rzeszowie w dniu 1. lipca 1908, punktualnie o god 1-ej po południu, na strzelnicy wojskowej.* (1908), "Łowiec", vol. 13, p. 155.
27. *Sprawozdanie z popisowego strzelania w Jarosławiu* (1924), "Łowiec", vol. 11, p. 172.
28. *Ogłoszenia* (1921), "Łowiec", vol. 3, p. 2.
29. *Wielkie zawody strzeleckie w Stanisławowie.* (1928), "Łowiec", vol. 10, p. 156.
30. *Sprawy towarzystwa.* (1892), "Opiekun zwierząt", vol. 3, p. 47.
31. *Najpiękniejsze z podkarpackich łowiectw miałyby zniknąć z powierzchni ziemi!??* (1925), "Łowiec", vol. 7, p. 104–105.
32. *Korespondencje* (1924), "Łowiec", vol. 10, p. 124.
33. *Sprawy towarzystwa sprawozdanie z posiedzenia Wydziału M.T.I. w dniu 11. lutego 1929 r* (1929), "Łowiec", vol. 5, p. 78.
34. *Wiec myśliwych.* (1927), "Łowiec", vol. 3, p. 35.
35. *Ogłoszenia* (1931), "Łowiec", vol. 9, p. 129.
36. *Z życia myśliwskiego w Samborze* (1932), "Łowiec", vol. 22, p. 287.
37. *Sambor, dnia 19 marca 1937.* Lisy na terenie pow. samborskiego w roku 1936. (1937), "Łowiec", vol. 6, p. 90.
38. *Korespondencje Sambor, dnia 3 marca 1937.* Sprawozdanie z wyniku polowań w powiecie samborskim za rok 1936. (1937), "Łowiec", vol. 5, p. 84.
39. *Gródek Jagielloński, w kwietniu 1934 r.* Sprawozdanie delegata. (1934), "Łowiec", vol. 10, p. 83.
40. *Sprawozdanie myśliwskie* (1938), "Łowiec", vol. 15–16, p. 146.
41. *Otwarcie I. Wystawy Sportowej we Lwowie* (1927), "Łowiec", vol. 7, p. 132.
42. *Z Polskiego Związku Stow. Łowieckich* (1935), "Łowiec", vol. 8, p. 90.
43. *Sprawozdanie z obrad walnego gromadzenia i XXV zjazdu Małopolskiego towarzystwa łowieckiego odbytego dnia 16. czerwca 1926 we Lwowie w sali posiedzeń towarzystwa gospodarczego przy ul. Kopernika 20* (1926), "Łowiec", vol. 7, p. 101–105.
44. *Protsiv O. R.* (2015), "Yak orhanizuvuly poliuвання dla hostej u Halychyni kintsia KhIKh-pochatku KhKh st.," p. 5.
45. *Kurs dla straży leśnej i łowieckiej* (1917), "Łowiec", vol. 7–8, p. 60–61.
46. *Oficerska biblioteka myśliwska w Przemysłu.* (1928), "Łowiec", vol. 8, p. 126.
47. *Z Polskiego Związku Stow. Łowieckich Protokół z posiedzenia Wydziału Wykonawczego z dnia 9 lipca 1934 r.* (1934), "Łowiec", vol. 17–18, p. 146–147.
48. *Przyczynek do rez. Rozkazu Komendy wojskowej* (1928), "Łowiec", vol. 19, p. 297.
49. *Wycieczki na Międzynarodową Wystawę Łowiecką w Berlinie.* (1937), "Łowiec", vol. 12, p. 182.
50. *Okupacyjne prawo łowieckie* (1933), "Łowiec", vol. 21, p. 248–249.